

EUROPA ÄR VI

#FramtidenÄrDin

Konferensen om Europas framtid

Sammanfattning av evenemangsserien
"Europa är vi" som ordnades av statsrådet

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Konferensen
om Europas
framtid

Innehåll

Sammandrag	3
Allmänt	4
Teman som väckte mest diskussion	4
Som avslutning	6
Bilaga: Förteckning över evenemangen och centrala teman som väckte diskussion	8
16.9.2021, Lansering, Helsingfors	8
20.9.2021, Vanda	8
2.10.2021, Villmanstrand	9
6.10.2021 Webbseminarium	10
18.10.2021, Karleby	10
18.10.2021, Åbo	11
25.10.2021, Joensuu	12
25.10.2021, Vasa	13
31.10.2021, Helsingfors Bokmässan	13
1.11.2021, Kuopio	14
2.11.2021, Utsjoki – EU:s nordligaste framtidskonferensevenemang	15
8.11.2021, Rovaniemi	15
9.11.2021, Helsingfors	16
10.11.2021, Helsingfors	17
16.11.2021, Lahtis	17
30.11.2021, Uleåborg	18
11.12.2021, Tammerfors	19
18.1.2022, Jyväskylä	20
EU-sektionernas framtidsdag 22.11.2021	20
Sammanfattning antalet deltagare i turnén	27
Evenemang	27
Enkäter	28

Sammandrag

Det viktigaste mervärdet med Konferensen om Europas framtid (Conference on the Future of Europe) som inleddes i maj 2021 är att medborgarna blev centrala för framtidsdiskussionen i EU. Förutom de europeiska paneldiskussioner som genomfördes på EU-nivå ordnades i medlemsstaterna även ett brett spektrum av medborgardiskussioner. Genomförandet av diskussioner har varierat enligt nationella särdrag. Medborgarna har kunnat dela med sig av sina tankar och också sända sina förslag via [konferensens gemensamma webbplattform](#). Finland har ansett att det är viktigt att säkerställa att konferensens resultat är representativa och i stor utsträckning återspeglar EU-medborgarnas synpunkter.

Finland anser att EU:s framtidskonferens är ett sätt att främja medborgarnas engagemang i diskussioner om EU. Som en del av konferensen, inom ramen för statsrådets turné "Europa är vi", har det fram till februari 2022 ordnats 19 diskussionsevenemang i olika delar av Finland. En minister har deltagit på varje evenemang. Evenemang har ordnats i samarbete med städer, läroanstalter, stiftelsen Dialogpaus, Europaparlamentets kontor i Finland, kontoret för Europeiska kommissionen i Finland och riksdagen. Målet har varit att uppnå en så representativ och mångfaldig deltagargrupp som möjligt, att genuint lyssna på dem samt att samtidigt öka medvetenheten om Konferensen om Europas framtid. Ungdomar har varit ett särskilt fokusområde.

Evenemangen under turnén har varit öppna för medborgarna, och de har marknadsförts såväl med samarbetsinstanser som i traditionella och sociala medier. Målet har varit att lyfta medborgarna och deras synpunkter i centrum för evenemangen. På en del evenemang användes den så kallade Dialogpausmetoden för att uppmuntra till medborgardiskussion. En del evenemang fokuserade på ett visst tema, men medborgarna har haft möjligheten att också ta upp andra teman. En del evenemang var tvåspråkiga (finska och svenska). På EU:s nordligaste evenemang i Utsjoki fördes diskussionen på finska och samiska. För en del av turnéns diskussioner ordnades även tolkning på teckenspråk. Den största delen av evenemangen strömmades. Covid-19-pandemin innebar utmaningar för planeringen och genomförandet av evenemangen. Man var tvungen att ordna en del evenemang helt på distans.

Finlands övergripande system för samordning av EU-ärenden är en styrka. Genom beredningssektionernas utvidgade sammansättningar deltar även representanter för intresseorganisationer och intressentgrupper. Som en del av evenemangsserien ordnades även framtidsdagen för EU-sektionerna, och förutom tjänstemän deltog över 250 representanter för intresseorganisationer och intressentgrupper. Även medlemmar från delegationen för medborgarsamhällspolitik deltog.

En sammanfattning av alla evenemangsseriens evenemang har publicerats på konferensens gemensamma webbplats samt på evenemangsseriens webbplats (<https://www.eurooppaolemmeme.fi/sv>). Denna promemoria presenterar en koncis sammanfattning av evenemangsserien.

Allmänt

EU-medlemskapet har ett starkt stöd i Finland. EU anses allmänt vara både en betydelsefull ekonomisk aktör, men även en värde- och säkerhetsgemenskap. EU:s enhet och stabilitet anses vara viktiga. Stämningen vid diskussionerna var positiv. Många ansåg att möjligheten att delta i diskussioner om EU:s framtid mycket välkommen, även om det emellanåt var utmanande att nå medborgarna och få dem att bli intresserade av evenemang med EU som tema.

Teman som väckte mest diskussion

Till medborgardiskussion hör olika slags åsikter och perspektiv. Även evenemangens karaktär och teman samt antalet deltagare samt hur aktiva de var varierade, och därmed är det svårt att dra långtgående slutsatser. Diskussionerna fokuserade emellertid på följande teman:

Klimatförändringen var det tema som kom upp allra mest i diskussionerna. I diskussionerna betonades behovet av en politiksektorsövergripande, konsekvent och ambitiös klimatpolitik såväl inom EU som på den globala nivån. Man önskade att EU ska vara en global föregångare i klimatfrågor. Den ångest som klimatförändringen ger upphov till, särskilt bland unga, togs upp i flera diskussioner. Även klimatförändringens säkerhetskonsekvenser togs upp i diskussionerna. Å andra sidan betonades i diskussionerna även tron på att man genom gemensam verksamhet och en ambitiös politik kan begränsa den globala uppvärmningen.

Ekonomiska aspekter och näringspolitiken kopplades ofta till frågan om klimatförändringen. Man ville omvandla bekämpning av klimatförändringen till en möjlighet genom att rikta EU-finansiering till forskning, nya tekniker och innovationer. Man ansåg även att det är viktigt att satsa på humankapital och en övergripande välfärdspolitik. Å andra sidan betonades i flera diskussioner behovet av att beakta vilka effekter klimatåtgärder har på lokala näringar. I synnerhet diskuterades användningen av skogar. Man önskade även att olika regionala utgångspunkter ska beaktas. Till exempel är det svårare att minska personbilstrafiken i glesbygden där distanserna är långa jämfört med städer.

Finländarna önskar allt oftare av EU säkerhet och kristålighet. Särskilt på framtidsdagen för EU-sektionerna betonades förstärkning av **EU:s krisberedskap och kristålighet (resiliens)** som en röd tråd som förenade de tematiska diskussionerna. Betydelsen av resiliens har blivit viktigare på grund av Covid-19-pandemin. Även traditionell **säkerhet och EU:s försvarssamarbete** var centrala teman, särskilt i turnéns förhandsenkät. I diskussionerna betonades en bred säkerhetsuppfattning, inklusive olika hybrid- och cyberhot. Å andra sidan ansågs även att den spända världspolitiska situationen har betonat vikten av traditionell hård säkerhet och ett starkt försvarssamarbete i EU.

EU:s gemensamma värderingar – såsom demokrati, rättsstatsprincipen, grundläggande rättigheter, jämställdhet samt minoriteters rättigheter – togs ofta upp i många diskussioner. I diskussionerna betonades EU som en värdegemenskap som är byggd på gemensamma värderingar och som aktivt ska främja och försvara sina värderingar både inuti unionen och i sina yttre förbindelser. Man ska hitta lösningar som är förenliga med EU:s värderingar på aktuella utmaningar (såsom klimatförändringen, digitalisering, migration och säkerhet). Minoriteternas ställning måste stärkas och även deras röst måste bli hörd i EU-frågor. Som exempel togs bland annat upp sexuella minoriteter och samer.

I flera diskussioner nämndes även behovet av en gemensam **migrations- och asylpolitik** för EU. Man tog även upp vilken betydelse laglig migration har för EU:s konkurrenskraft samt för den minskade arbetskrafts- och kompetensbristen.

Finländarna anser att det är viktigt att **medborgarna i stor utsträckning ges tillfälle att bli hörda i EU-frågor**, och att medborgarna har många slags kanaler för inflytande där de kan lyfta fram sina egna tankar och idéer. Man ska främja medvetenheten om verktyg för deltagande och påverkan och ytterligare sänka tröskeln för deltagande. I synnerhet upplevde ungdomar att de vill påverka och önskade större användning av kanaler och sätt att delta som är naturliga för dem, så att de får fram sina budskap. Förståelse av EU och dess beslutsfattande ska främjas genom att öka öppenheten och göra EU-institutionernas kommunikation tydligare. Man tog även upp betydelsen av demokratifostran.

Man ansåg att de möjligheter att studera och arbeta i unionens territorium som EU erbjuder unga är mycket viktiga. Det nya Alma-programmet, vars målgrupp är utsatta unga, ansågs öka jämlikhet vad gäller att utnyttja dessa möjligheter. Ungdomarna fäste även vikt i diskussionerna vid psykisk hälsa och önskade att tillgången till mentalvårdstjänster ska bli bättre, också på grund av den ångest som har ökat under pandemitiden.

I diskussionerna önskades även reflektioner kring de frågor där beslutsfattandet bör stanna på den nationella nivån (till exempel skogspolitik) och i vilka frågor det är klokt att fördjupa EU-samarbetet. Till exempel kan EU:s åtgärder inte ersätta nationell beredskap på hälsosektorn, men de kan stödja den. I diskussionerna riktades uppmärksamhet också till

medlemsstaternas lika möjligheter i EU:s beslutsfattande. Det påpekades även att man bör diskutera integration och dess riktning mer öppet och strategiskt.

De teman som lyftes fram på turnéns evenemang och i de enkäter som genomfördes under den återspeglar i stor utsträckning resultaten av de senaste Eurobarometer-undersökningarna. Även om ekonomiteman inte lyftes fram så starkt under denna diskussionsturné, finns det anledning att beakta att under 2020 och 2021 fördes det i Finland en mycket livlig och kritisk medborgardiskussion om EU:s stimulanspaket och upptagande av lån i anknytning till det. Finländarna har i Eurobarometer-undersökningarna oroat sig mer än de övriga européerna över EU-staternas statsskulder, och för dem är det viktigt att varje medlemsstat tar sitt ansvar för sin egen ekonomi och sina skulder. För finländarna är det även viktigt med transparens och en effektiv tillsyn vad gäller användningen av EU-medel samt att de länder som får EU-medel respekterar rättsstatsprincipen, grundläggande fri- och rättigheter samt demokrati.

Institutionella frågor väckte inte särskilt intresse under diskussionsturnén. Enligt Eurobarometer-undersökningen som genomfördes under våren 2021 stöder inte 57 procent av finländarna tanken om överstatliga vallistor i valet till Europaparlamentet.

Som avslutning

Diskussionsturnén upplevdes som nyttig och med hjälp av den ökade man även medvetenheten om Konferensen om Europas framtid och dess webbplattform. Även om man inte reste till alla landskap, var turnéns geografiska täckning bra – från södra Helsingfors till Finlands nordligaste kommun Utsjoki samt från Vasa i väst till Joensuu i öst. De regionala diskussionerna bidrog till att ta konferensen närmare medborgarna och erbjöd lokala perspektiv på aktuella EU-frågor. Diskussionerna gav även politiska beslutsfattare värdefull feedback om vilka saker enligt finländarna ska främjas på EU:s framtidskonferens.

Framtidsdagen för EU-sektionerna som ordnades som en del av turnén var också lyckad. Diskussionerna bidrog till utvecklingen av nya, mer övergripande perspektiv samt till uppkomsten av synergier mellan olika aktörer och sektorer. Evenemanget gav färdkost för vidare utveckling av sektionernas verksamhet, med fokus på påverkan på förhand och omfattande helheter.

Finland har långa traditioner i utvecklingen av en öppen demokrati och deltagandedemokratin. Medborgardiskussionerna om EU-frågor fortsätter i olika former också efter konferensen. Även på EU-nivån ska man fortsätta utvecklingen av befintliga och nya kommunikations- och deltagandeformer, inklusive digitala lösningar.

Städer där "Europa är vi"-turnéet tog plats.

Bilaga: Förteckning över evenemangen och centrala teman som väckte diskussion

16.9.2021, Lansering, Helsingfors

Europa- och ägarstyrningsminister **Tytti Tuppurainen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Democracy/f/5/meetings/45013>

Centrala teman som väckte diskussion:

- EU:s värderingar och rättsstatsutvecklingen
 - EU ska modigt försvara de gemensamma värderingar som man har avtalat om i EU-fördragen både i och utanför unionen. Man ska kunna ingripa i missbruk.
- Migrations- och asylpolitiken
 - Migrationsdiskussionen omfattar många olika perspektiv, inklusive arbetsrelaterad invandring och hjälp till dem som behöver internationellt skydd. EU behöver ett enhetligt asylsystem.
- Begränsning av klimatförändringarna
 - EU:s gemensamma åtgärder för att uppnå klimatneutralitet fram till 2050 ansågs viktiga.

20.9.2021, Vanda

Arbetsminister **Tuula Haatainen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Economy/f/13/meetings/46929>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Ungdomarnas möjligheter att studera och arbeta i EU
 - I diskussionerna betonades bland annat jämlika möjligheter samt ömsesidigt erkännande av kompetens.
- Framtidens arbetsliv
 - Ungdomar anser att det viktigaste är lön, framgång samt balans mellan arbetet och fritiden.

- ALMA-utbytesprogram som är avsett för utsatta ungdomar
- I diskussionerna ansågs det viktigt att ungdomar från alla slags bakgrunder kan utnyttja de möjligheter som EU erbjuder.

2.10.2021, Villmanstrand

Europa- och ägarstyrningsminister **Tytti Tuppurainen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/ValuesRights/f/11/meetings/54254>

Centrala teman som väckte diskussion:

- EU-finansiering och fördelning av den.
 - Fördelningen av EU-stöd i hemlandet upplevs som orättvis. Det togs upp att den finansiering som ett område får bör riktas till framtidsinvesteringar, till exempel till sådan forskning och utvecklingsverksamhet som stöder områdets invånare och företagsverksamhet samt till utveckling av turism.
- Klimatförändringen och klimatpolitik.
 - I diskussionen togs upp oron över den press som ungdomar utsätts för i fråga om klimatförändringen samt om den finländska landsbygden har beaktats tillräckligt i beslutsfattandet på EU-nivån. Å andra sidan togs även upp att klimatåtgärderna skapar företagsmöjligheter i Södra Karelen. Man ska satsa på tillgänglighet och kollektivtrafiken.
- Migrations- och asylpolitik
 - Enligt diskussionen upplever man att migrationspolitiken endast utvecklas på EU-nivån när problemen blir verklighet. Oro uttrycktes över att EU-länderna handlar utan gemensam koordinering (till exempel uppförande av fysiska murar). Vikten av arbets- och utbildningsrelaterad invandring betonades.
- Närheten till EU:s yttre gräns (gränsen mot Ryssland)
 - EU:s enhetliga Rysslandspolitik ansågs gynna Finlands intresse. Man önskade ett så naturligt umgänge som möjligt och som är till gagn för båda parterna med Ryssland i gränsområdena. Man berömde EU:s grannskapsprogram med Ryssland som har gjort det möjligt att upprätthålla relationer och dialog i olika projekt.

6.10.2021 Webbseminarium

Minister för nordiskt samarbete och jämställdhet **Thomas Blomqvist**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/ValuesRights/f/11/meetings/49601>

Centrala teman som väckte diskussion:

- EU ska fortsätta med sitt målmedvetna arbete för att främja HBTIQ-människors rättigheter, jämställdhet mellan könen och mänskliga rättigheter samt för att stödja organisationer som försvarar dessa värden
- EU:s jämställdhetsstrategi och HBTIQ-strategi ska genomföras effektivt. Man måste även göra framsteg i lagstiftningen för området i fråga och i att ansluta sig till Europarådets Istanbulkonvention.
- Identifiering av verksamhet som motsätter sig främjande av jämställdhet och HBTIQ-rättigheter
- Man ska öka medvetenhet och utbildning och ingripa i trakasserier och hatretorik.
- Brett samarbete mellan människorättsaktörer och -organisationer
- Bland annat lyftes kvinnoorganisationers och regnbågsorganisationers samarbete fram som betydelsefullt.

18.10.2021, Karleby

Näringsminister **Mika Lintilä**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Economy/f/13/meetings/54320>

Centrala teman som väckte diskussion:

- EU:s stimulanspaket påskyndar förnyelse av företagen
- I Finland behövs i synnerhet åtgärder som påskyndar förnyelse av företagen, och här har EU:s stimulanspaket en betydande roll.
- Brist på experter som en utmaning för företagens tillväxt
- Brist på experter är den största utmaningen för företagens tillväxt. Regional tillgång till utbildning är en faktor som påverkar detta. Man ansåg att arbetsrelaterad invandring är en viktig lösning på tillgången till kompetent arbetskraft.

- Energipriserna stiger i Europa
 - Även om situationen är jämförelsevis god i Finland, syns konsekvenserna även här. För företagen innebär ökningen av energipriser att både industri- och till exempel jordbrukskostnaderna ökar. Produktionssäkerhet för inhemsk el bör garanteras.
- Den inhemska batteriexpertisen har mycket att ge åt EU
 - Regionen har stark kompetens inom denna industrisektor. Man håller på att bygga i Finland en globalt ledande, hållbar värdekedja för batterier som en del av den europeiska marknaden.

18.10.2021, Åbo

Undervisningsminister **Li Andersson**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Education/f/37/meetings/63427>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Avveckling av hinder i det europeiska utbildningsområdet
 - Målet är att under 2025 vilken som helst europeisk ska kunna söka till utbildning i vilket som helst annat medlemsland utan hinder. Här betonas målen om jämlikhet och inkludering. Digitaliseringens framsteg förutsätter allt starkare samarbete inom utbildning. Coronapandemin synliggjorde utmaningarna i grundläggande frågor som gäller digitaliseringen.
- Kontinuerligt lärande och vuxenutbildning
 - Europeiska högskolor och andra aktörer skulle kunna skapa fler studievägar som utgår från samarbete. Det skulle vara möjligt att öka samarbetet mellan industrin och högskolor och/eller andra läroanstalter i att ordna fortbildning och vidareutbildning. I Finland är ett stort problem hur man kan nå underrepresenterade grupper och få dem att delta.
- Utveckling av skolsystemet/framtiden och jämlikhet
 - I en global kontext ses Finlands system som jämlikt och läraryrket är uppskattat. På europeisk nivå är pensioneringen av lärare ett problem. Vikt bör fästas vid vilka effekter ojämlikhet har i utbildningen: elevernas socioekonomiska bakgrund påverkar inlärningsresultaten allt mer.

25.10.2021, Joensuu

Miljöminister **Krista Mikkonen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/GreenDeal/f/2/meetings/75440>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Bekämpning av klimatförändringen och förlust av den biologiska mångfalden ska lösas tillsammans
 - Klimatkrisen och förlust av den biologiska mångfalden hör ihop. Man måste säkerställa att lösningar på ett problem inte förvärrar det andra. Lösningar är till exempel energieffektivitet, energisparande, cirkulär ekonomi och rationalisering av konsumtionen. Skydd av den lokala naturen och naturen i närområdet samt av gamla skogar ansågs viktigt.
- Den regionala mångfalden ska beaktas också på EU-nivån
 - Det är viktigt med en regionbaserad diskussion vid problemlösning.
- Övergången till klimathållbarhet är viktig, och den ska genomföras rättvist.
 - Rättvisa är en global fråga och den kan inte endast granskas som en regional fråga eller fråga som gäller EU. EU ska ta ansvar globalt. Till exempel ska klimat- och rättviseeffekterna av energi, råvaror, skogssektorn och livsmedel betraktas globalt och under hela livscykeln. Genuina diskussioner och samråd är också en central lösning.
- Ungdomars synpunkter bör höras i klimatpolitiken
 - Ungdomar deltar redan nu på många sätt i klimatkussionen och har som mål att påverka den. Man bör lyssna på ungdomarnas budskap och beakta dem allt mer i beslutsfattandet. Idéer till ungdomars deltagande var till exempel att ordna regelbundna evenemang och enkäter samt deltagande budgetering.

25.10.2021, Vasa

Justitieminister **Anna-Maja Henriksson**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Democracy/f/5/meetings/85009>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Administrationens öppenhet, tillit och vikten av diskussion mellan olika grupper
- Ett gott liv är sådant som man själv genuint kan påverka. Man ska säkerställa att alla kan använda sina rättigheter, och till dem hör även delaktighet.
- Vikten av demokratifostran och stöd för medborgarnas, i synnerhet ungdomarnas möjligheter att delta
- Man ska erbjuda arenor för att bygga tillit. Till exempel ska man stödja kommunikation och ökad förståelse mellan olika befolkningsgrupper. Vid sidan av gamla metoder ska man införa nya innovativa metoder som stöd för demokratiskt deltagande.
- Samarbete och transparens i kommunernas, regionernas, staternas och EU:s verksamhet
- Administrationen ska kommunicera på ett tydligt språk samt handla öppet och i växelverkan. Som ett demokratiproblem togs upp dess långsamhet i ett samhälle som fungerar i ett allt snabbare tempo. Hur kan man öka förståelsen av demokratiska processer som oundvikligen tar tid?

31.10.2021, Helsingfors Bokmässan

En enkät med över 700 respondenter: Vad önskar du av EU:s och Europas framtid?

Europa- och ägarstyrningsminister **Tytti Tuppurainen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Democracy/f/5/meetings/53527>

Centrala teman som väckte diskussion:

- EU:s kontinuitet, enighet och stabilitet
- Ungefär en tredjedel av svaren handlade om EU:s kontinuitet, enighet och stabilitet. I svaren betonades behovet av att stärka samarbetet mellan EU-länder och den europeiska demokratin. I en del svar syntes oron över att EU försvagas eller till och med upplöses.

- Förstärkning och skydd av EU:s värden, respekt för rättsstatsprincipen
 - Förstärkning och skydd av EU:s värden ansågs vara mycket viktigt i svaren. I svaren angavs bland annat rättsstatsprincipen, jämlikhet, respekt för mänskliga rättigheter, tolerans och fri rörlighet som viktiga europeiska värden. Man uttryckte även oro över situationen i Polen och Ungern.
- Klimat- och miljöfrågor
 - Den globala uppvärmningen och förlust av den biologiska mångfalden sågs som ett allvarligt problem. Man önskade av EU ett aktivt engagemang i klimatåtgärder. Man tog även upp skydd av haven.

1.11.2021, Kuopio

Social- och hälsovårdsminister **Hanna Sarkkinen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Economy/f/13/meetings/75473>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Psykisk hälsa, delaktighet, stöd för övergripande välbefinnande under pandemin
 - I diskussionen betonades behovet av stöd för studerandenas psykiska välbefinnande i studievärlden där det förekommer mycket press. Även teman som gällde studerandenas ensamhet och delaktighet väckte oro.
- Jämlikhet och likabehandling
 - Studerandena oroade sig över missförhållanden som gäller efterlevnad av EU:s värden och var rädda för att EU delas upp i två. Ungdomarna betonade vikten av att acceptera olikheter och bevara förbindelser över flera generationer.
- Möjligheter som Europeiska unionen erbjuder studerande och ungdomar
 - Man diskuterade främjande och upprätthållande av psykisk hälsa till exempel med program som liknar Mieliteko-programmet som finansierades av Europeiska socialfonden.

2.11.2021, Utsjoki – EU:s nordligaste framtidskonferensevenemang

Europa- och ägarstyrningsminister **Tytti Tuppurainen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/GreenDeal/f/2/meetings/70361>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Klimatförändringens effekter på invånarnas näringar i Arktis
- Förutom begränsning av klimatförändringen bör man allt mer reflektera över hur man anpassar sig till förändringen. Klimatförändringen har stora effekter på näringarna i Arktis, såsom traditionell renskötsel och turism. Forskning är av central betydelse. En separat katastroffond bör inrättas för renskötsel.
- EU:s yttre gräns och vikten av gränsöverskridande samarbete i regionen
- För samerna "finns" inte ens statsgränser, eftersom sameområdet sträcker sig över statsgränserna. Det gränsöverskridande samarbetet har betydande näringsmässiga och kulturella effekter. Coronapandemin har haft enorma konsekvenser för det gränsöverskridande samarbetet. Samarbetet ska förbättras, och i synnerhet beredskapen i undantagssituationer.
- Samernas och andra minoriteters röst i beslutsfattandet
- Finland bör också för sin del säkerställa att även samernas röst blir hörd i beslutsfattandet på EU-nivå. Samernas ställning har erkänts i EU-grundfördraget, men det behövs ytterligare åtgärder så att deras synpunkter beaktas bättre i EU:s olika politikåtgärder. Under Finlands ordförandeskap för Barentsrådet ordnas 2023 ett toppmöte för samerna i Bryssel.

8.11.2021, Rovaniemi

Undervisningsminister **Li Andersson**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Education/f/37/meetings/80818>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Hållbar utveckling i utbildningen
- Man förde diskussion om inkludering av klimat- och hållbarhetsfostran i läroplanerna samt om projektet Hållbar skola. EU:s gröna giv ska i fortsättningen beaktas även i yrkesutbildningen och vuxenutbildningen.

- Jämlikhet i utbildningen
 - Man diskuterade vad jämlik utbildning och "Europa ska bli världens bästa" betyder i utbildningen.
- Flerspråkighet och situationen för skolor i Finland
 - Det uttrycktes farhågor över att finländarnas språkfärdigheter och utbudet av språk som undervisas i skolor minskar. I Finland finns många flerspråkiga invånare, men deras kompetens identifieras och uppskattas inte. Man diskuterade även utmaningarna med att ordna undervisning i samiska i Rovaniemi.

9.11.2021, Helsingfors

Utrikesminister **Pekka Haavisto**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/EUInTheWorld/f/17/meetings/75505>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Globala utmaningar och EU:s roll i att lösa dem
 - EU påverkar begränsningen av klimatförändringen globalt genom sitt eget exempel och styr andra länder till strängare utsläppsmål. EU har en roll som föregångare i världen även som en utvecklare av reglering, konkurrenspolitiken, miljönormer och utvecklare av dataskydd. Å andra sidan möjliggör inte alltid kravet om konsensus i utrikes- och säkerhetspolitiken EU:s snabba och effektiva åtgärder inför ett hot eller en kris.
- Ungdomarnas röst i beslutsfattandet
 - Det är viktigt att lyssna på ungdomar i beslutsfattandet, eftersom framtiden i första hand berör dem. Man ska kommunicera tydligare för unga om möjligheter att delta och påverka och unga ska höras mer aktivt i beslutsfattandeprocesser.
- Engagemang i åtgärder som bekämpar klimatförändringen i EU och i världen
 - I diskussionerna betonades att det finns flera sätt att engagera stater i åtgärder som bekämpar klimatförändringen. I fråga om utvecklingsländer lyftes bland annat fram erbjudande av tekniskt stöd som en del av utvecklingsarbete.

10.11.2021, Helsingfors

Forsknings- och kulturminister **Antti Kurvinen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Education/f/37/meetings/80653>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Betydelsen av EU:s samarbete, program och nätverk för utbildningen
- EU:s olika samarbetsinstrument (Europeiska forskningsrådet ECR, initiativet Europeiska universitet, ERASMUS+-finansieringen och Horisont-finansieringen) konstaterades ha en central roll i att främja utbildning och forskning i EU och Finland. Det lönar sig för Finland att aktivt delta i att främja samarbetet
- FUI-finansiering och entreprenörsgemenskaper – från forskning till resultat
- Förhållandet mellan företagsverksamhet och högskoleutbildningen bör intensifieras till exempel genom företagskuvöser och spin-off-företag. Innovationer som uppstår i forskning bör utnyttjas mer i företagsverksamheten. FUI-finansiering bör även riktas till utveckling av tjänster. Högskolornas förutsättningar att delta och påverka skapas genom nationellt långsiktig och förutsägbar finansiering.
- Digitaliseringens betydelse (också i utbildningen).
- I och med digitalisering finns möjligheten att betydligt öka samarbetet mellan universitetsnätverk (till exempel virtuella utbyten). Den erbjuder även nya möjligheter vid planering av mer individuella utbildningspaket.

16.11.2021, Lahtis

Utvecklings- och utrikeshandelsminister **Ville Skinnari**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Economy/f/13/meetings/80720>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Ett starkare EU i framtiden och EU:s konkurrensfördelar i världshandeln
- EU bör handla enhetligare och starkare i världen. Detta är särskilt viktigt eftersom den spända stormaktspolitiska situationen orsakar problem, och det transatlantiska samarbetet är inte lika starkt som det har varit. EU måste satsa på sin egen förmåga att handla.

- EU:s beslutsfattande
 - Det är viktigt att noggrant begrunda fördelningen av befogenheter, vilka frågor som ska beslutas på EU-nivån och vilka i medlemsstaterna. Man bör diskutera integration och dess riktning mer öppet och strategiskt. Man ska överväga om man i en del politiksektorer bör avstå från enhälliga beslut, till exempel i utrikes- och säkerhetspolitiken. Ungdomarnas röst måste höras tydligare i EU:s beslutsfattande. Det är viktigt att ungdomar röstar och aktivt lyfter fram sina prioriteringar.
- Klimat- och skogspolitik
 - EU:s ambitiösa klimatpaket tar oss i rätt riktning. Det bör diskuteras om man borde belöna aktörer för investeringar (som man har gjort till exempel i Finland och i Lahtis) i stället för att till exempel i fördelningen av innovationsmedel endast prioritera de länder som inte har uppfyllt sina klimatåtaganden väl. I en del frågor vill man att medlemsstaterna ska ha beslutsmakten, till exempel i Finland i fråga om skogspolitik.

30.11.2021, Uleåborg

Europa- och ägarstyrningsminister **Tytti Tuppurainen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/Education/f/37/meetings/85999>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Ungdomar ska rådfrågas och de ska aktiveras i att delta i den politiska debatten
 - Man bör hitta nya sätt att aktivera ungdomar att delta i den politiska debatten. Satsningar ska riktas särskilt till glesbygdsområden. Det är bra att utnyttja befintliga nätverk (till exempel Erasmus+, ungdomsfullmäktige, internationella nätverk), och unga bör uppmuntras till att delta allt mer. Man föreslog att skolor skulle ha en egen anställd som skulle ordna diskussioner med ungdomar och uppmuntra dem till att ta ställning. Psykisk hälsa är ett viktigt tema för ungdomar, och man måste satsa allt mer på detta.
- Kampen mot klimatförändringen kräver omedelbara åtgärder
 - EU ska agera enhetligt för att begränsa klimatförändringen. Det behövs mer information och forskning för att man ska kunna begränsa och förutse förändringen. Ungdomarna är särskilt oroade över klimatförändringen. Å andra sidan är ungdomarna också mer medvetna än tidigare, och man kan delta i förändringen till och med på den individuella nivån. Det är emellertid bråttom med åtgärderna.

- EU är framförallt en värdegemenskap som ska försvara sina egna värderingar
- Många som deltog i diskussionen oroade sig över rättsstatsutvecklingen och till exempel minoriteternas ställning. EU bör satsa allt mer på engagemang i gemensamma värderingar samt på att minoriteter skyddas och deras rättigheter respekteras.
- Man ska satsa på livskraften i glest befolkade och nordliga regioner
- Utbildning skapar möjligheter för ungdomar också i glest befolkade och nordliga regioner. Som ett exempel nämndes arktisk forskning. Man bör satsa på flexibla studieformer. Fördelarna med digitalisering ska utnyttjas till fullo. Kollektivtrafiken får inte heller avskaffas i nordliga regioner.

11.12.2021, Tammerfors

Statsminister **Sanna Marin**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/GreenDeal/f/2/meetings/101146>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Oro över att klimatåtgärderna inte är tillräckliga
- Det är ytterst viktigt att information om behovet av klimatåtgärder sprids. Därmed påskyndas även genomförandet av klimatåtgärder. Åtgärder krävs på såväl lokal och statlig nivå som på EU-nivån.
- EU:s roll betonas även på den globala nivån
- Å ena sidan kan EU påverka sina egna utsläpp, men å andra sidan förväntas även att EU ska vara globalt en större aktör än vad dess storlek förutsätter. EU:s inre marknad är en betydande marknad i världen. Genom att fastställa regler och mål för in egen marknad bidrar EU även globalt till en övergång av marknaden mot en mer klimatvänlig verksamhet.
- I klimatbeslut bör man beakta de olika utgångspunkterna för olika regioner.
- Klimatåtgärder ska genomföras övergripande. Samtidigt ska man beakta att till exempel i glesbygdsområden är det inte lika lätt att avstå från bil som i städer. Individen kan emellertid genomföra åtgärder samt kräva en förändring, till exempel genom att minska sin konsumtion.

18.1.2022, Jyväskylä

Inrikesminister **Krista Mikkonen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/OtherIdeas/f/7/meetings/110320>

Centrala teman som väckte diskussion:

- Man ska kommunicera allt mer öppet och modigt om det praktiska klimatarbetet och klimatåtgärder i vardagen
- Det behövs ytterligare satsningar på en positiv kommunikation som utgår från konkreta framsteg på alla nivåer. Kommunikationen ska vara begriplig och tillgänglig för alla.
- Olika typer av människogrupper ska engageras i beslutsfattandet
- För att alla ska hänga med i utvecklingen ska olika instanser, inklusive ungdomar och studerande, i stor utsträckning engageras bland annat i klimattediskussionen. I utbildningen ska man satsa på klimatfostran, och kommunikationen ska öka på den lokala nivån. Målet ska vara att genom socialpolitiska åtgärder förebygga uppkomsten av ojämlikhet.
- Man ska fokusera på vilka säkerhetskonskvenser besluten har
- Till exempel har klimatförändringen många slags säkerhetskonskvenser. En del av dem syns i miljön (till exempel skogsbränder), en del åter gäller människors säkerhetskänsla och -upplevelse. Det är viktigt att kunna förutse vilka risker som klimatförändringen orsakar och förbereda sig inför dem på förväg samt svara mot människors osäkerhetskänsla.

EU-sektionernas framtidsdag 22.11.2021

Europa- och ägarstyrningsminister **Tytti Tuppurainen**

Hela rapporten: <https://futureu.europa.eu/processes/OtherIdeas/f/7/meetings/86032>

Demokrati, rättsstatsprincipen, grundläggande rättigheter och jämlikhet – grunden för resiliens

Det här påverkar EU:s styrka. Tre viktiga punkter:

1. **Delaktighet, deltagande och dialog.** Olika gruppers röster, också de tysta, måste bli hörda. Det är också viktigt att de hörs vid rätt tidpunkt: det ska ske på så sätt att hörandet har en reell inverkan på beslutfattandet i EU. Också "de tysta" måste

i stället för objekt bli subjekt på EU-nivå (och nationellt). Vi måste använda alla medel för inklusion men också hitta på nya. Diskussionsklimatet ska vara sunt för att människor ska våga delta,

2. **Förtroende.** EU:s värden ska också omsättas i praktiken. De sätt på vilka medborgarna kan bli involverade i beslutsfattandet påverkar deras upplevelse av att EU är något för dem. Det här påverkar i sin tur deras förtroende för unionen. En enhetlig union och med ett enhetligt understöd i medlemsländerna har en global inverkan på EU:s trovärdighet.
3. **Verkningarna av EU-politiken övergår till omfattande delområden / politikteman.** Stora politiska processer, som utgör stora utmaningar för EU, är i gång (bekämpningen av klimatförändringar, migrationen, trygghetskänslan). EU:s värden måste iakttas när man söker lösningar på dessa.

Stärkande av EU:s resiliens och krisberedskap

Tre viktiga punkter:

1. **Ömsesidigt beroende.** Temat framträdde på gott och ont. Det är nödvändigt att gå igenom och reda ut ömsesidiga beroendeförhållanden. Vi måste veta vad olika sektorer är beroende av. Vi måste också satsa på styrningen av de ömsesidiga beroendena. Vi måste ha bättre beredskap att reagera på olika kriser. Samarbete måste betonas mellan såväl myndigheter som andra aktörer (inkl. näringslivet). Begreppet övergripande säkerhet står i centrum, olika aktörer måste delta i att stärka kriståligheten.
2. **Lägesbild.** Det förebyggande förberedelsearbetet måste vara i ordning för att vi ska kunna vara beredda på olika kriser. Det måste finnas en uppdaterad lägesmedvetenhet och en genuin förståelse av den. Det måste finnas en ständig beredskap att uppfatta och mäta olika signaler med avseende på kriser. Dessutom måste man kunna ta lärdom av tidigare kriser.
3. **Referensram.** Lagstiftning och olika processer måste vara i ordning och befohgheterna måste vara tydliga och fungerande redan under normala omständigheter. Därtill framträdde medborgarnas tålighet. Om samhället inte fungerar under normala förhållanden har det heller ingen resiliens i undantagsförhållanden. Det måste också finnas en beredskap för rätt slags kriskommunikation.

Klimatförändringar, miljö, biodiversitet och mat

Tre viktiga punkter

1. **Långsiktighet och framförhållning i lagstiftningen.** Det finns mycket lagstiftning från förut inom sektorerna ifråga. EU ska koncentrera sig på den stora bilden och en bättre reglering. Subsidiaritetsprincipen ska respekteras. Det här hänger samman främst med stora lagpaket; för tillfället verkar det förekomma en viss brådska och stockning i beredningen av dem. Det är viktigt att fokusera på långsiktighet och framförhållning.
2. **Effektivare verkställande av gällande lagstiftning.** Klimatförändringarna och den minskande biologiska mångfalden ska beaktas genomgående i sektorpolicyerna. Finansieringen av forskning, utveckling och innovativ verksamhet ska effektivt säkerställas, så att insatser kan göras på riktigt.
3. **En stark önskan från ungdomen: inkludering.** Ungdomsrepresentanten betonade att unga ska inkluderas och höras bättre och mer fokuserat i beredningen av klimatpolitiken. Kommunikationen ska ske i de kanaler som de unga använder.

Hurdan hälsopolitik behöver Europa?

Tre viktiga punkter:

1. **Följder av och reaktioner på covid-krisen:** Med tanke på den allmänna kriställigheten måste åtgärderna granskas på ett sätt som ger akt på en hållbar utveckling och ömsesidigheten i välfärd, miljö och ekonomi. Unionens insatser kan inte ersätta den nationella beredskapen inom hälsosektorn, men de kan stödja den. I Finland måste vi i samband med vårdreformen tänka igenom välfärdsområdenas uppgift och beredskap. Vi måste få in sakkunniga i organ på EU-nivån men det är också viktigt att ordna med diskussion och på det nationella planet.
2. **Medborgarperspektivet:** Medborgarna är intresserade av hälsa och dess olika dimensioner (läkemedel, digitalisering och användning och eventuell delning av egna hälsouppgifter). Inom EU pågår beredningen av dataekosystem (data spaces). Finland är långt hunnet i de här frågorna och har goda påverkningsmöjligheter. Vi måste medverka i processerna och även förbereda oss för genomförandeskedet.
3. **EU:s hälsoprogram** är nyttigt. Det främjar Finlands långsiktsmål, till exempel mental hälsa och välfärdsekonomi. Nu måste vi tänka längre: Vad blir aktuellt inom de följande tio åren? Vi måste bli bättre på att utnyttja utomstående finansieringsinstrument, än den sedvanliga finansieringen från hälsoprogrammet. Ministeriernas och intressegruppernas EU-påverkansarbete behöver samordnas starkare än vad fallet är i dag.

EU och föränderliga säkerhetshot

Tre viktiga punkter:

1. **Hotet och dess karaktär och hur det här förändras.** Hoten i Finland och i EU är av det slaget numera att de gäller alla politiska sektorer. Det är viktigt att vi inte koncentrerar oss enbart på "de första verkningarna" utan följer med vad den andra och tredje nivån för med sig. Den hårda och mjuka säkerheten blandas samman. Man ska ge akt på de statliga och icke-statliga aktörernas roll. I fråga om framtida hot är det centrala att också det militära elementet kommer att ta plats i centrum igen, efter en paus på 30 år.
2. **Från plåster till avskräckning?** Det här betyder att vi inte kan nöja oss med att bara ta emot hoten och åtgärda följderna av dem. Vi måste också fundera på hur vi kan skapa resiliens och avskräckning (också i hybridpåverkan) – påverkningsförsökens "prislapp" måste höjas med de här åtgärderna.
3. **Digitaliseringen som en genomgripande fråga – hot eller möjlighet?** Ett betydande drag i digitaliseringen: Snabbheten med vilken den utvecklas och påverkar oss alla. Den ökar det ömsesidiga beroendet, även inom civil- och försvarssektorn. Vi måste förbereda oss både inom det civila samhället och militärt. Hur ska vi komma vidare från beroenden i riktning mot ett inbördes beroende, speciellt inom Europas strategiska autonomi? Det behövs såväl nationella som internationella åtgärder. EU-nivån är det rätta nivån för att främja de här frågorna tillsammans.

Migrationen: framtida behov och möjligheter för EU

Diskussionen fördes utgående från två teman: Europa som destination för högkvalificerad arbetskraft och Det nationella skyddets framtid i Finland. Tre viktiga punkter:.

EU är inte isolerat i migrationsfrågor, utan det viktiga är att verka tillsammans med de centrala transit- och partnerländerna. EU måste vara kapabelt att vara en rättvis partner i alla riktningar. Trycket på en påtvingad migration kommer att växa i framtiden. Vi måste kunna söka hållbara lösningar. Världssituationen förändras ständigt, ett exempel är Etiopien som rätt fort har hamnat i en situation där flyktingarna är många redan från förut, klimatförändringarnas effekter syns och det dessutom pågår en intern konflikt. Det behövs samarbete på många olika sektorer. Ett globalt strategiskt samarbete förutsätter att det skapas mångsidiga nätverk.

1. **Att öka de lagliga invandringsrutterna till EU-länderna.** Hur skapa kanaler för migranter att komma in på unionens område utan att de behöver ty sig till människosmugglarnas olagliga metoder? EU:s system borde ha större trovärdighet och balans i varje avseende. Ett flexibelt urval instrument för varje situation. Det måste också finnas en bra inreserutt för högkvalificerad arbetskraft.

2. **EU måste hålla fast vid sina styrkor**, och kommunicera dem i världen. När det gäller t.ex. högkvalificerad arbetskraft ska EU förmedla en god och korrekt bild av högskoleutbildningens och familjelivets nivå. Likaledes är det i fråga om internationellt skydd väsentligt att stödja sig på EU:s gemensamma värdegrund.
3. Även integrationen fördes fram i diskussionen. Den har en mycket central betydelse vid sidan av migrationen och migrationspolitiken. I bygget av en samhällsligt hållbar invandringspolitik spelar integrationen en viktig roll.

Förutsättningarna för hållbar tillväxt

Tre viktiga punkter:

1. När teknologin utvecklas och världen förändras är det nödvändigt med **resiliens och förnyelseförmåga**. Det här är en utmaning för oss att agera på ett helt nytt sätt på alla nivåer.
2. **Mänskligt kapital och behovet av det**. Om vi inte har ett tillräckligt starkt mänskligt kapital, som ständigt växer sig starkare, har vi ingen forsknings- och utvecklingsverksamhet och inte tillräckliga investeringar.
3. Nu behövs en **omfattande välfärdspolitik**. Om den betraktas som en politisk sektor ska det inte handla om någon mjuk politik utan den hårdaste möjliga politiken i den här tiden.

I fråga om rollfrågor reflekterade vi kring:

1. EU måste vara kapabelt att sammanföra alla, och utmana dem i fråga om hållbar tillväxt.
2. EU:s roll: den kan vara än förarens, än hjälpförarens och än passagerarens lite beroende på vad det handlar om. EU är inte en så heltäckande kraft i alla lägen att det inte skulle behöva hjälp av andra. För Finlands del är det viktigt att vara kartläsare då EU utövar sina egna roller.
3. Inom EU ska Finland spela en roll som är större än landets storlek. Behövs det mera muskler eller hur ska vi utöva vår roll? Vår samsyn: Utgångspunkterna är smidighet och samarbete med andra likasinnade länder och intressegrupper. EU-sektionerna är ett sätt att öka och förstärka det.

Människoorienterad digitalisering

Vi diskuterade två teman: Människan som aktör och ansvarsfull konsument i ekonomin och människan som medborgare och förtroendebyggare. Tre viktiga punkter:

1. Om man säger att Europa är vi, så vilka är vi egentligen? Det behövs en mycket specifikare information till exempel enligt åldersgrupp eller socioekonomisk bakgrund för att vi ska kunna inrikta åtgärder och identifiera kompetensglapp. Alla kommer att behöva digitalt stöd, åtminstone senare. Förändringskraften är stor. Vi måste komma ifrån idealiseringen av "digitala infödingar" och motpolen "digitalt naiva". Individerna är kraftigt hänvisade till det som erbjuds.
2. Hur skapar vi en möjlighet att påverka frågor som består av besvärliga processer och faktorer? Behovet för transparens och genuin påverkan också ur den lata konsumentens perspektiv. Tjänster och saker ska vara tillräckligt lätta att använda.
3. Offentliga sektorns roll. Det offentliga kan inte välja sina kunder, alla måste vara med. Målet är kompetens och ett inkluderande samhälle, bland annat att medieläskunnighet förs in i grundstrukturerna.

EU:s ekonomi i ett brytningsskede

Lägesbild som bakgrund: Offentliga sektorns kraftiga skuldsättning. Inte enbart till följd av pandemin utan också allmänt som resultat av tidigare kriser. Nu då restriktionerna hävs och efterfrågan har vaknat, avslöjas flaskhalsarna i ekonomin. Samtidigt har priserna på energi börjat stiga, av flera orsaker. Inflationen vaknar. Världen har förändrats: Före krisen på finansmarknaden talade vi allmänt om globalisering. Nu förändras omvärlden av geopolitiken och -ekonomin omvärlden. Utmaningarna blir fler. Samtidigt upplever vi en "twin transition", klimatförändringar och digitalisering. Kravet på investeringar är massivt.

Tre viktiga punkter:

1. **Regelramverkets betydelse.** Finanspolitikens regler, styrperiod, på vilket sätt gränserna, vad utgör grön övergång ... Ramverket har betydelse och för tillfallet är det svårt. Det är motiverat att förenkla det, men hur? I det här skedet är det ännu oklart, förhandlingarna är bara i ett inledande skede. Bred konsensus: Vi måste sträva efter att regelramverket sporrar oss att bygga upp buffertar under goda tider, vilka kan nedmonteras vid lågkonjunkturer och utnyttjas i krissituationer.
2. **Diskussionen om nya egna tillgångar:** Diskussionen i temagruppen visade att ämnet är problematiskt men att det finns intresse för frågan. Konsensus: Nya egna tillgångar ska i regel användas uttryckligen till återbetalning av lånen i återhämtningsinstrumentet. Vi märker dock att kommissionen tänker annorlunda. När det

är knapphet man fördelar, varifrån fås pengarna? Frågan är intressant. Om vi lyckas beskatta skador betyder det att inkomstbasen krymper.

3. **Vad gör offentliga och vad gör privata sektorn?** Vi kommer inte ifrån att det fortsättningsvis behövs en stark ekonomisk tillväxt för att vi ska kunna tillfredsställa de behov som har skapats i ekonomin. Såväl i hemlandet som i EU.

Ett starkt och ansvarsfullt EU i världen – hur kan vi uppnå detta mål?

Tre viktiga punkter:

1. Det behövs global styrning med EU-prägel. EU borde kunna driva sina egna värden och intressen i den globala terrängen, som är krävande. Världen rymmer för tillfället aktörer som antingen a) aktivt motsätter sig EU:s åtgärder eller b) som åtminstone genom olika operationer försöker skapa ett värdevakuum. Trots EU:s klumpighet som aktör har unionen överraskande väl greppat världsförändringen, sina yttre förbindelser och knytandet av partnerskap. Global styrning har fått hög prioritet. Det är en fråga på toppmötesnivå som genomsyrar alla politiska sektorer.
2. EU:s utvecklingspolitik har genomgått en enorm förändring. Den har antagit en mer strategisk riktning. EU har strävat efter att reagera på Kinas handlande (att ta Afrika i besittning med rätlinjiga metoder) utan att ge avkall på sin egen värdegrund. Handelspolitiken befinner sig i ett kraftigt brytningsskede. De stora målen (t.ex. klimatförändringarna, migrationen, de mänskliga rättigheterna osv.) leder till att också handelspolitiken politiseras i den geopolitiska kommissionens anda. Handelspolitiken är helt klart numera en del av den omfattande arsenalen för skötsel av de yttre förbindelserna.
3. Finlands roll i den föränderliga terrängen: De yttre relationerna är en sektor där Finland har mycket att vinna. Finland har en stark profil, vi deltar i många sammanhang (aktivt arbete för ett effektivare beslutsfattande, kvinnors rättigheter, sexuell jämlikhet, vi deltar aktivt i utvecklingen av en försvarsunion). I dagens läge kräver det mycket mer att ta hand om de yttre förbindelserna än förut. Det behövs diskussioner med många förvaltningssektorer.
4. Det är svårt att ha hand om EU:s yttre förbindelser om situationen inom unionen är instabil. Principen om enhällighet är med i utrikespolitiken, vilket gör att en ensam aktör kan vålla stor skada. Det är viktigt att EU är starkt och producerar stark reglering på bred front till exempel inom digital- och klimatsektorn, så att vi kan skapa världsomfattande standarder i den globala styrningen. Det här kräver enighet och att det finns tillräckligt med smarta människor inom EU.

Sammanfattning antalet deltagare i turnén

Evenemang

16.9 **Helsingfors**, lansering av turnén, närvarande 40, cirka 150 på distans

20.9 **Vanda**, cirka 100 studerande på distans (på grund av covidsituationen deltog alla på distans), 40 svar på förhandsenkäten på nätet

2.10 **Villmanstrand**, 30 deltagare i en modererad förhandsdiskussion, på huvudevenemanget 25 närvarande och cirka 20 på distans

6.10 **Webbseminarium**, cirka 70 på distans

18.10 **Karleby**, cirka 40 närvarande, cirka 60 på distans

18.10 Åbo, totalt cirka 20

25.10 **Joensuu**, cirka 30 närvarande, cirka 25 på distans

25.10 **Vasa**, totalt cirka 90

31.10 **Helsingfors Bokmässan**, diskussionen följdes av cirka 400 personer, nästan 700 svarade på den enkät som genomfördes i samband med mässan

1.11 **Kuopio**, cirka 30 närvarande, cirka 20 på distans

2.11 **Utsjoki – EU:s nordligaste konferensevenemang**, cirka 60 närvarande, cirka 80 på distans

8.11 **Rovaniemi**, cirka 70 närvarande, cirka 50 på distans

9.11 **Helsingfors**, cirka 40 närvarande, cirka 30 på distans

10.11 **Helsingfors**, cirka 20 närvarande, cirka 80 på distans

16.11 **Lahtis**, 55 närvarande, 24 på distans

22.11 **Framtidsdagen för EU-sektionerna**, cirka 150 närvarande, cirka 220 på distans, varav 1/3 tjänstemannapersonal och 2/3 representanter för intressentgrupper och intresseorganisationer

30.11 **Uleåborg**, cirka 100 närvarande, cirka 20 på distans

11.12 **Tammerfors**, cirka 70 närvarande, cirka 105 på distans

18.1.2022 **Jyväskylä**, cirka 100 studerande på distans (på grund av covidsituationen deltog alla på distans)

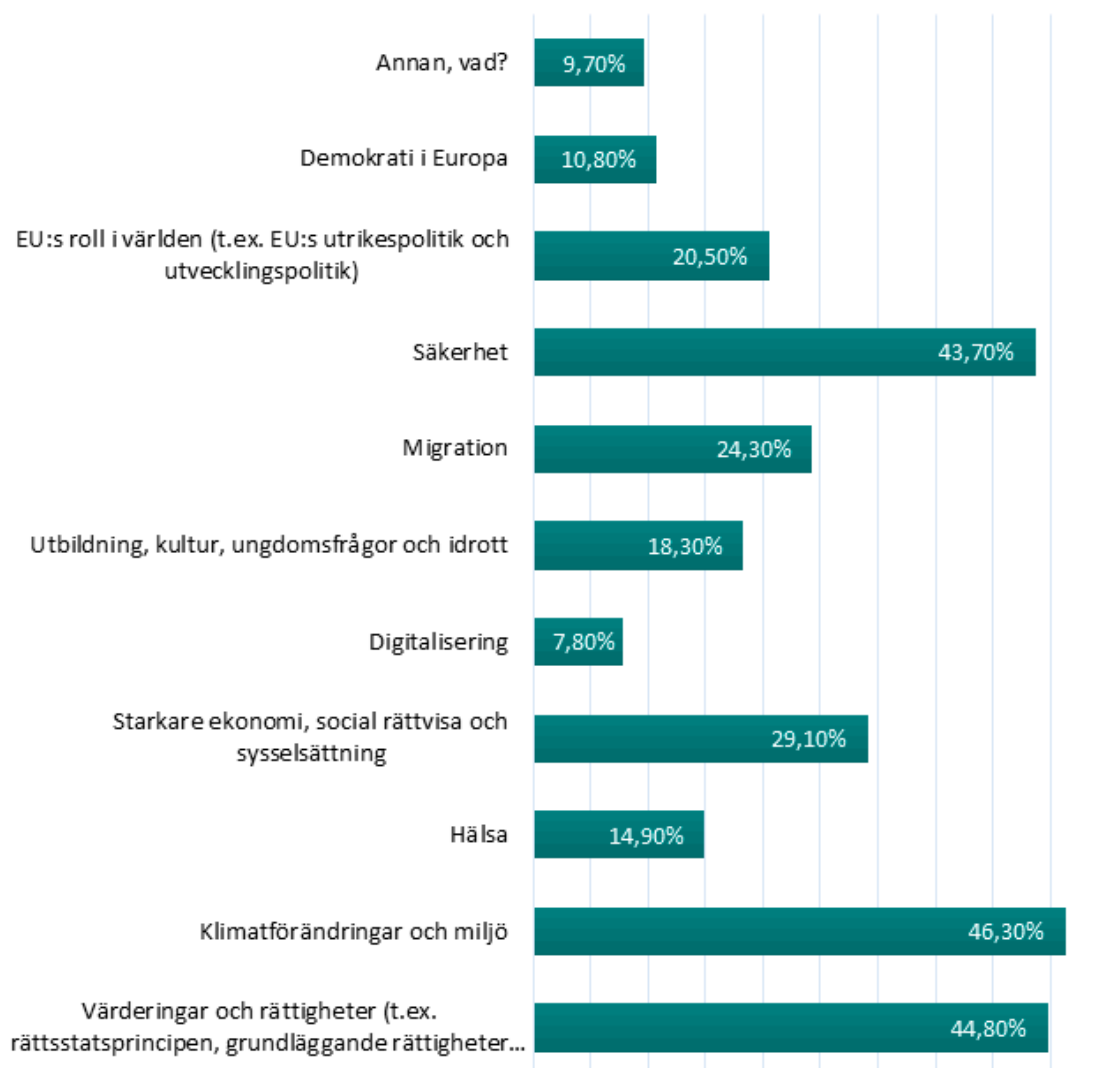
Enkäter

Enkät som genomfördes på Europainformationens bokmässa, nästan 700 svar

I en skriftlig enkät som genomfördes i samband med bokmässan ansågs att följande är de viktigaste temana: 1) EU:s kontinuitet, enighet och stabilitet 2) Förstärkning och skydd av EU:s värden, i synnerhet respekt för rättsstatsprincipen samt 3) klimat- och miljöfrågor.

Webbenkät som genomfördes av Europainformationen i september 2021, 268 svar

Vilka anser du är de viktigaste temana i EU:s framtidsdiskussion? Du kan välja högst tre temahelheter.

Förhandsenkät för evenemanget i Vanda 20.9, 40 ungdomar

A stylized map of Finland is shown in a dark blue color against a lighter blue background. Five yellow five-pointed stars are scattered across the map, with one in the top right corner, one in the middle right, one in the middle left, one in the bottom left, and one in the bottom right. The map is partially obscured by a curved, light blue band that sweeps across the bottom of the image.

STATSRÅDETS KANSLI
SNELLMANSGATAN 1, HELSINGFORS
PB 23, 00023 STATSRÅDET
tfn 0295 16001
info@vnk.fi
[vnk.fi /sv](http://vnk.fi/sv)